

Internet a klasifikační metody, 2. přednáška

Základní koncepty týkající se klasifikace

volitelný předmět pro magisterské studium

Martin Holeňa

O čem to bude?

- ◆ Klasifikace do 2 a do více tříd
 - specifické koncepty týkající se binární klasifikace
- ◆ Charakterizace kvality klasifikace (obecné i binární)
- ◆ Konstrukce klasifikátorů z existujících dat – učení
- ◆ Lineární separabilita, obecná metoda jejího dosažení
- ◆ Ohraničení klasifikace vůči regresi a shlukování

Klasifikace a klasifikátory

- ◆ Klasifikace: třídění objektů na základě příznaků
 - *třídy*: konečný počet, někdy nejednoznačná hranice
 - *příznaky* – data všech typů: *nominální* (bydliště,...), *ordinální* (vzdělání,...), *reálná* čísla + vektory + pole
- ◆ Abstraktní reprezentace klasifikace: zobrazení prostoru příznaků do množiny tříd – *klasifikátor*, $F: X \rightarrow \{C_1, \dots, C_m\}$

Binární klasifikace

- ◆ Pozitivní | negativní třída $C_+ | C_-$, $F: \rightarrow \{C_+, C_-\}$, $\rightarrow \{1, -1\}$, $\rightarrow \{1, 0\}$
- ◆ *Falešná pozitivita*: $x \in C_-, F(x) = 1$ | *negativita*: $x \in C_+, F(x) = -1$
 - E-mail: FP = nedoručený ham, FN = nerozpoznaný spam
- ◆ Když je *nedosažitelná nízká FP+FN* současně,
pomůže *3. třída* mezi C_+, C_- (interpretace často umělá)

spam | karanténa | ham

Jak měřit kvalitu klasifikace?

- ◆ Potřebujeme znát správnou příslušnost do tříd

n	Klasifikace	$C_1(n_{\cdot 1})$...	$C_k(n_{\cdot k})$	
Správná Třída	$C_1(n_{1\cdot})$	n_{11}	...	n_{1k}	<i>matice</i>
	
	$C_k(n_{k\cdot})$	n_{k1}	...	n_{kk}	<i>záměn</i>

- ◆ Nejsnazší: *přesnost* = $\frac{\text{počet souladů}}{n} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^k n_{ii}$
- $1 - \text{přesnost} = \text{chybovost} = \frac{\text{počet chyb}}{n} = \frac{1}{n} \sum_{i \neq j=1}^k n_{ij}$

Různá cena různých chyb

- ◆ Tradiční přesnost a chybovost předpokládá, že nám *každá chyba vadí stejně. Nerealistické!*
 - nedoručený ham vadí > než nerozpoznaný spam
 - nerozpoznané napadení sítě >>> než falešný poplach
- ◆ Řešení: *cena* $c_{i,j}$ klasifikace C_j je-li C_i (tradičně $c_{ii} = 0, c_{ij} = 1$)
 - zobecnění chybovosti je střední hodnota ceny: $\frac{1}{n} \sum_{i,j=1}^k c_{ij} n_{ij}$

Matrice záměn binární klasifikace

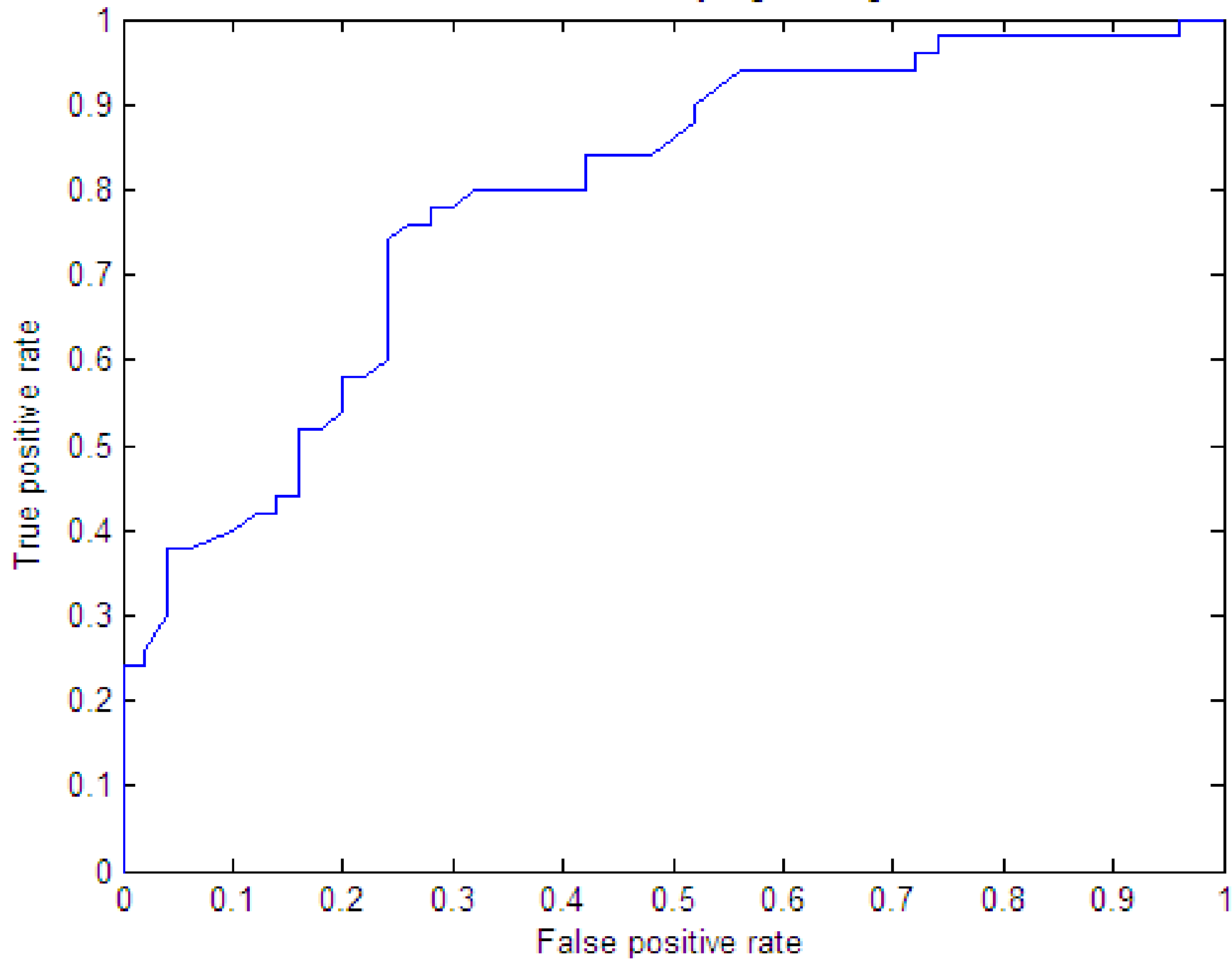
n	Klasifikace	$+(n_{.+})$	$-(n_{.-})$	
Správná třída	$+(n_{+ \cdot})$	TP	FN	TP: pravá pozitivní
	$-(n_{- \cdot})$	FP	TN	TN: pravá negativní

◆ Obvykle používán poměr (*ratio*): $TPr = \frac{TP}{n_{+ \cdot}}$, $FPr = \frac{FP}{n_{- \cdot}}$, ...

- pro množinu klasifikátorů (např. parametrizovanou): *křivka*

(FPr , TPr) se označuje *ROC* (receiver operating characteristic)

ROC for classification by logistic regression

Míry kvality binární klasifikace

- ◆ *Přesnost* (accuracy) $AC = \frac{TP+TN}{n}$
 - ◆ *Správnost predikce* (precision, predictive value) $PR = \frac{TP}{n_{.+}}$
 - ◆ *Citlivost* (sensitivity), vybavování (recall), detekční poměr = TPr
 - ◆ Další: *specificita* = $TNr = \frac{TN}{n_{-.}} = 1 - FPr$, *F-míra* $FM = 2 \frac{PR * TPr}{PR + TPr}$
- AUC* – Area Under Curve (= pod ROC)
- ◆ Střední hodnota ceny: $\frac{1}{n} (c_{++}TP + c_{+-}FN + c_{-+}FP + c_{--}TN)$

Míry kvality ve spamových filtrech

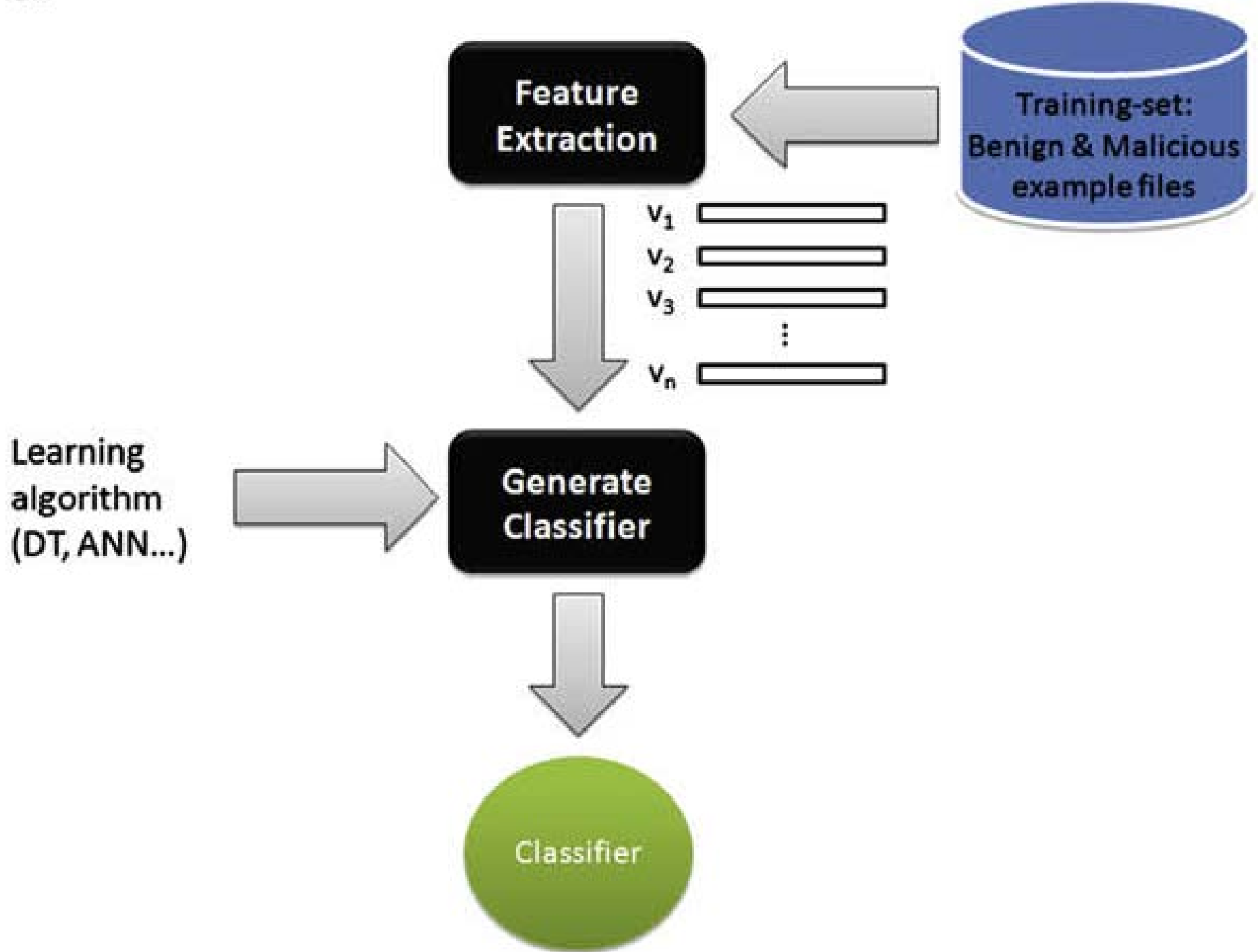
1. *Bez zahrnutí ceny*: všechny právě uvedené
2. *S cenou* c_{-+} : nedoručený ham, c_{+-} : nerozpoznaný spam
 - bereme $c_{++} = c_{--} = 0 \Rightarrow$ střední hodnota ceny: $\frac{c_{-+}FP + c_{+-}FN}{n}$
 - *TCR* (total cost ratio) : cena nefiltrování ($TP' = FP' = 0$,

$TN' = TN + FP, FN' = FN + TP$) v poměru k ceně filtrování

$$TCR = \frac{c_{+-}(FN+TP)}{c_{-+}FP+c_{+-}FN} = \frac{FN+TP}{\rho FP+FN}, \text{ kde } \rho = \frac{c_{-+}}{c_{+-}}$$

Učení klasifikátoru

- ◆ *Klasifikátor* vlastně není $F: X \rightarrow \{C_1, \dots, C_m\}$, ale přesněji $F: X \times \Theta \rightarrow \{C_1, \dots, C_m\}$, Θ – přípustné kombinace *parametrů*
 - v každém okamžiku používáme $F(\cdot, \theta)$ s konkrétním θ
- ◆ Do *volby* $\theta \in \Theta$ zabudováváme zkušenost a znalost o kvalitě klasifikace $F(\cdot, \theta')$ při *předchozích volbách* $\theta' \in \Theta$
 - analogie k učení \Rightarrow používaný termín

**Feature
Extraction**

**Training-set:
Benign & Malicious
example files**

v_1
 v_2
 v_3
⋮
 v_n

**Learning
algorithm
(DT, ANN...)**

**Generate
Classifier**

Classifier

Učení spamových filtrů

◆ Zdroje znalostí o kvalitě předchozích klasifikací:

1. *On-line feedback uživatele*: manuálně označí FN, FP

- aktuální, ale na začátku nedostatečné množství

2. *Veřejně přístupná data*, většinou 0 ham (Spamarchive:

220000 mailů) nebo bez headerů (GenSpam: 41000)

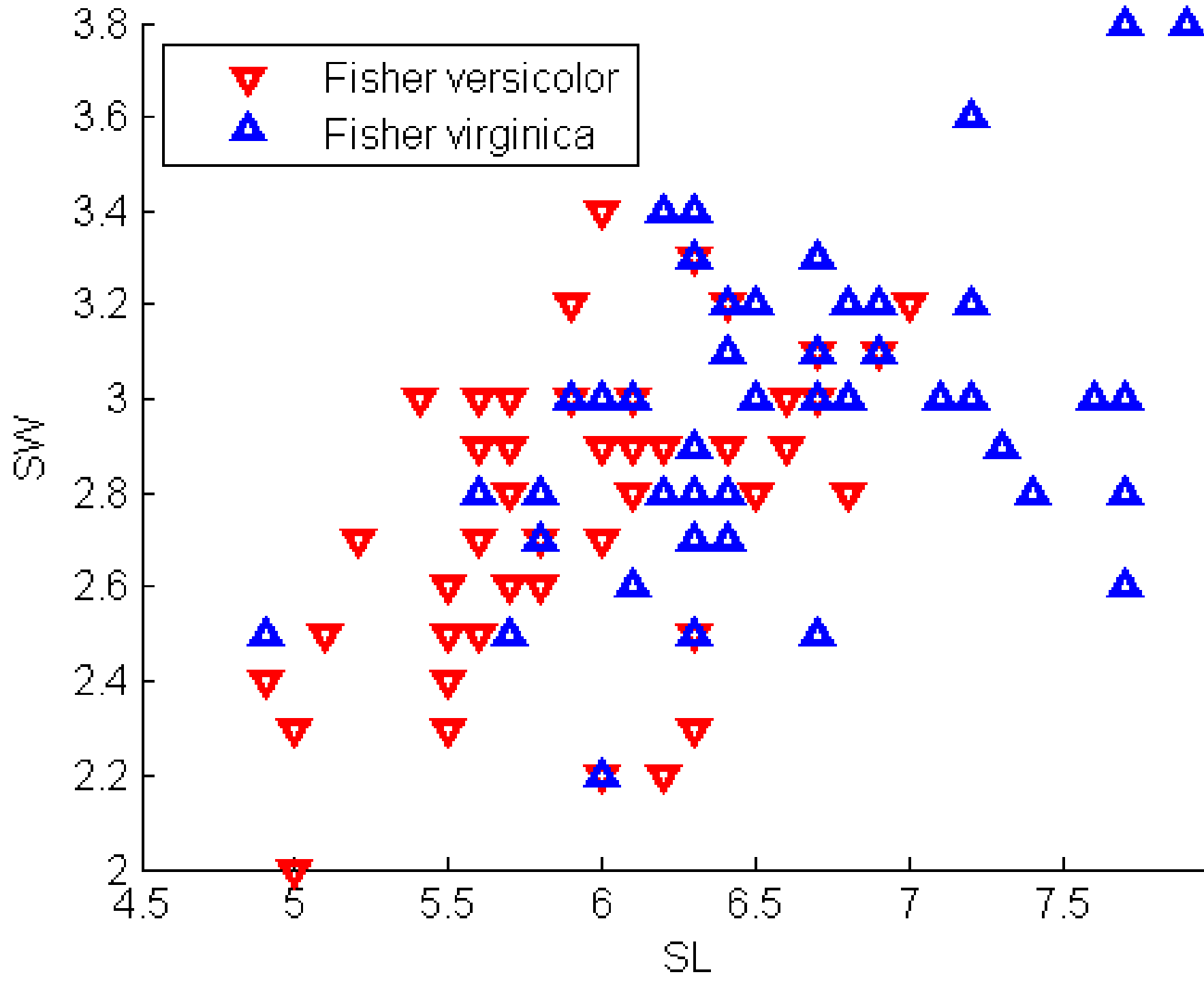
- zřídka vše (Spam track corpus: 92000, Spamassasin: 6000)

Přeučení trénovacími daty

- ◆ Cíl volby $\theta \in \Theta$ při učení: optimální klasifikace pro všechny možné *nové vstupy* klasifikátoru
- ◆ Učicí algoritmus používá jen předem dodaná *učicí (trénovací) data* $(x_1, c_1), \dots, (x_q, c_q)$
 - \Rightarrow nebezpečí *přeučení*: vstupy podobné dodaným učicím klasifikuje přesně, nepodobné vstupy hodně nepřesně

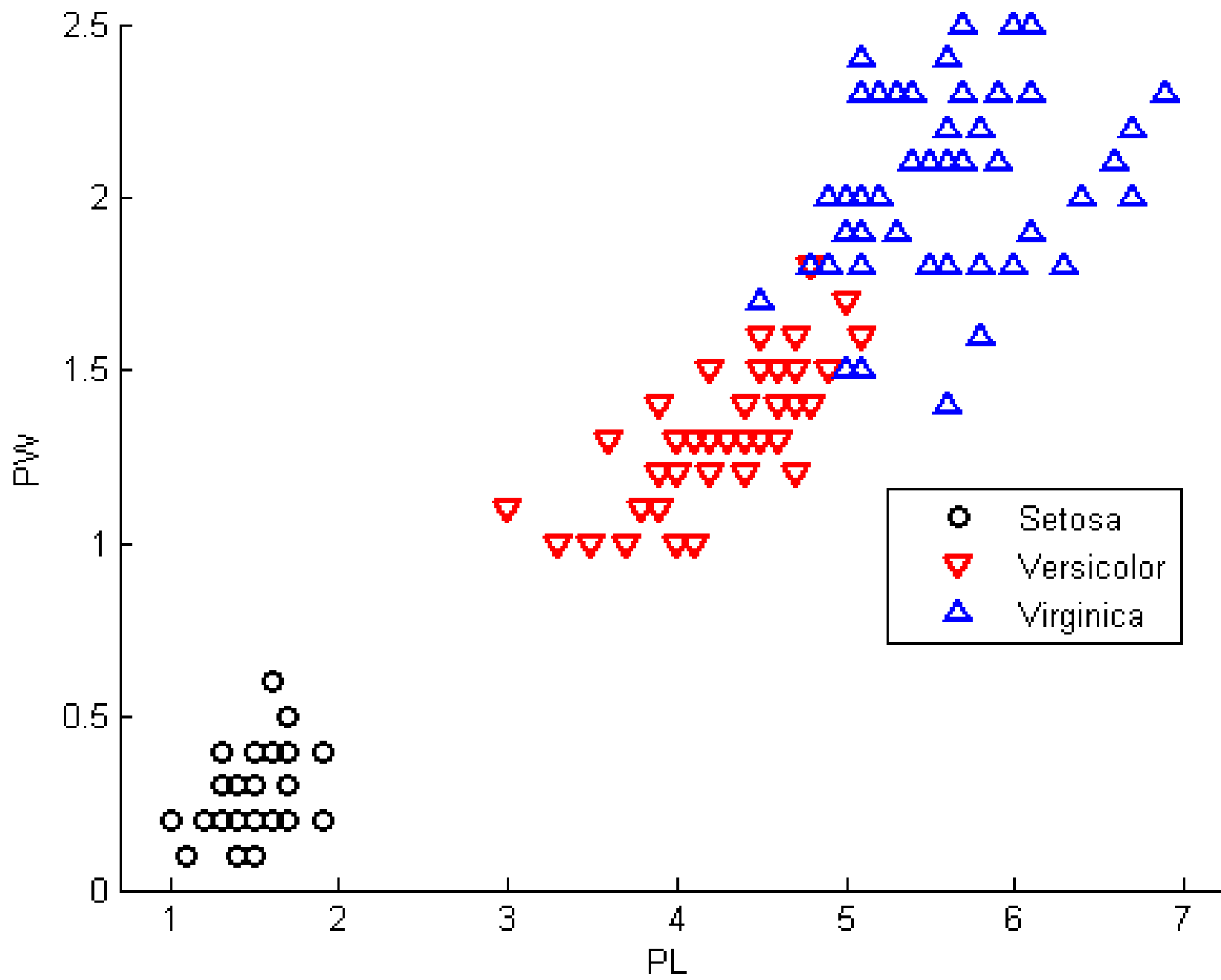
Tvar hranice mezi třídami

- ◆ Obvykle *složitý*, často vlivem *zašumění dat*

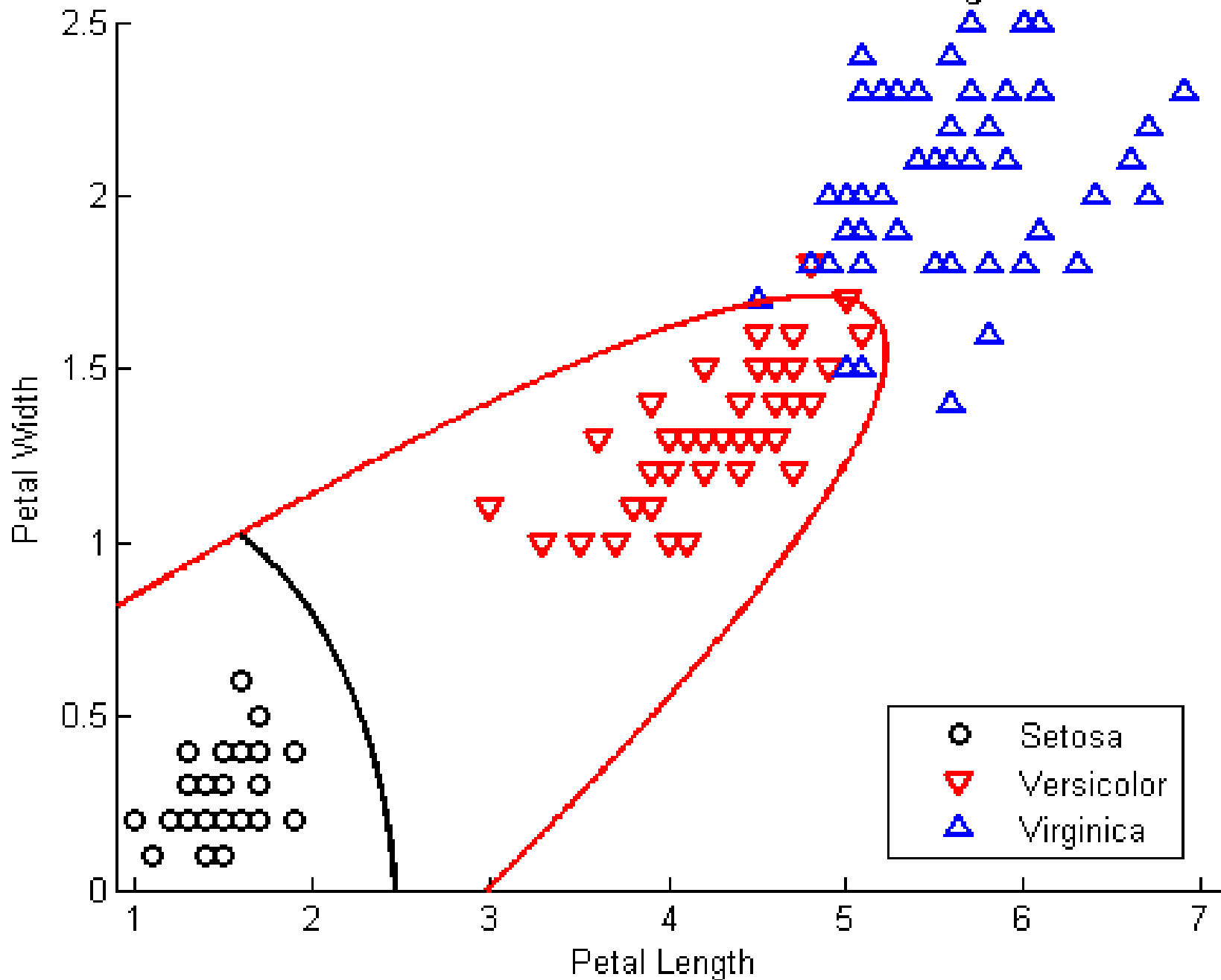

Tvar hranice mezi třídami

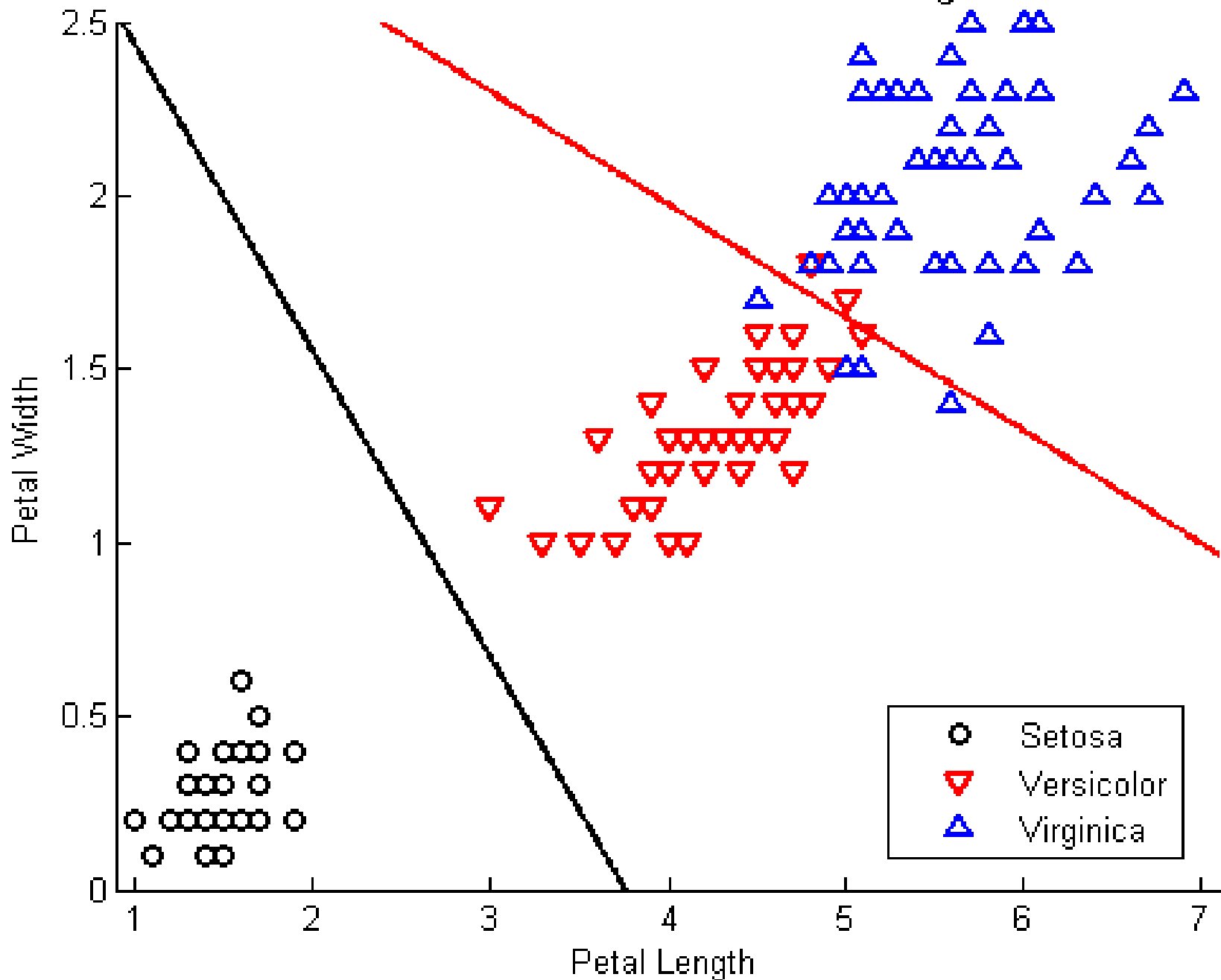
- ◆ Obvykle *složitý*, často vlivem *zašumění dat*
- ◆ Většina klasifikátorů předpokládá určitý tvar hranice
 - např. kvadratická plocha, po částech lineární, ...
 - nejčastěji se předpokládá lineární plocha – nadrovina

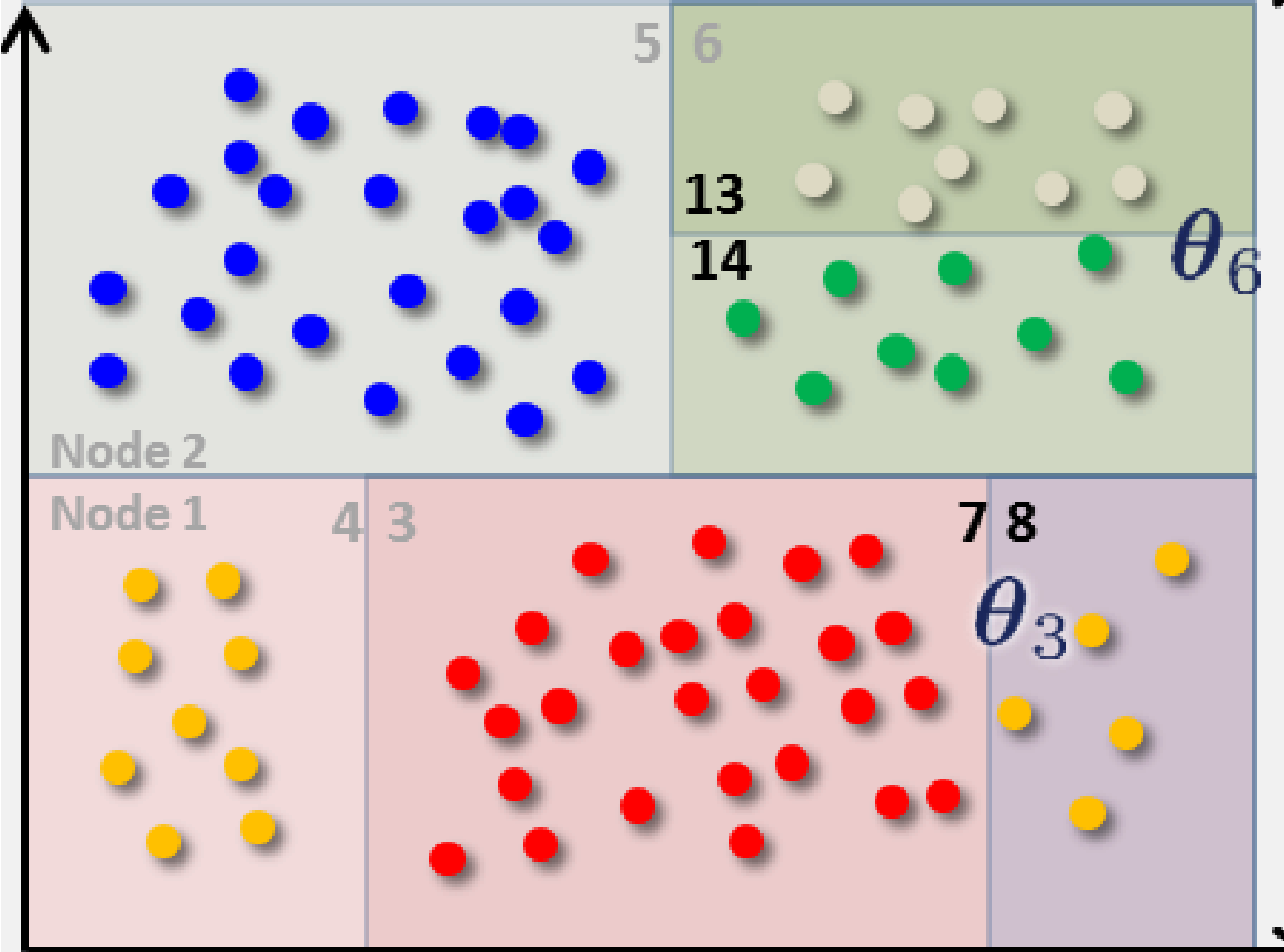

Quadratic Classification with Fisher Training Data

Linear Classification with Fisher Training Data

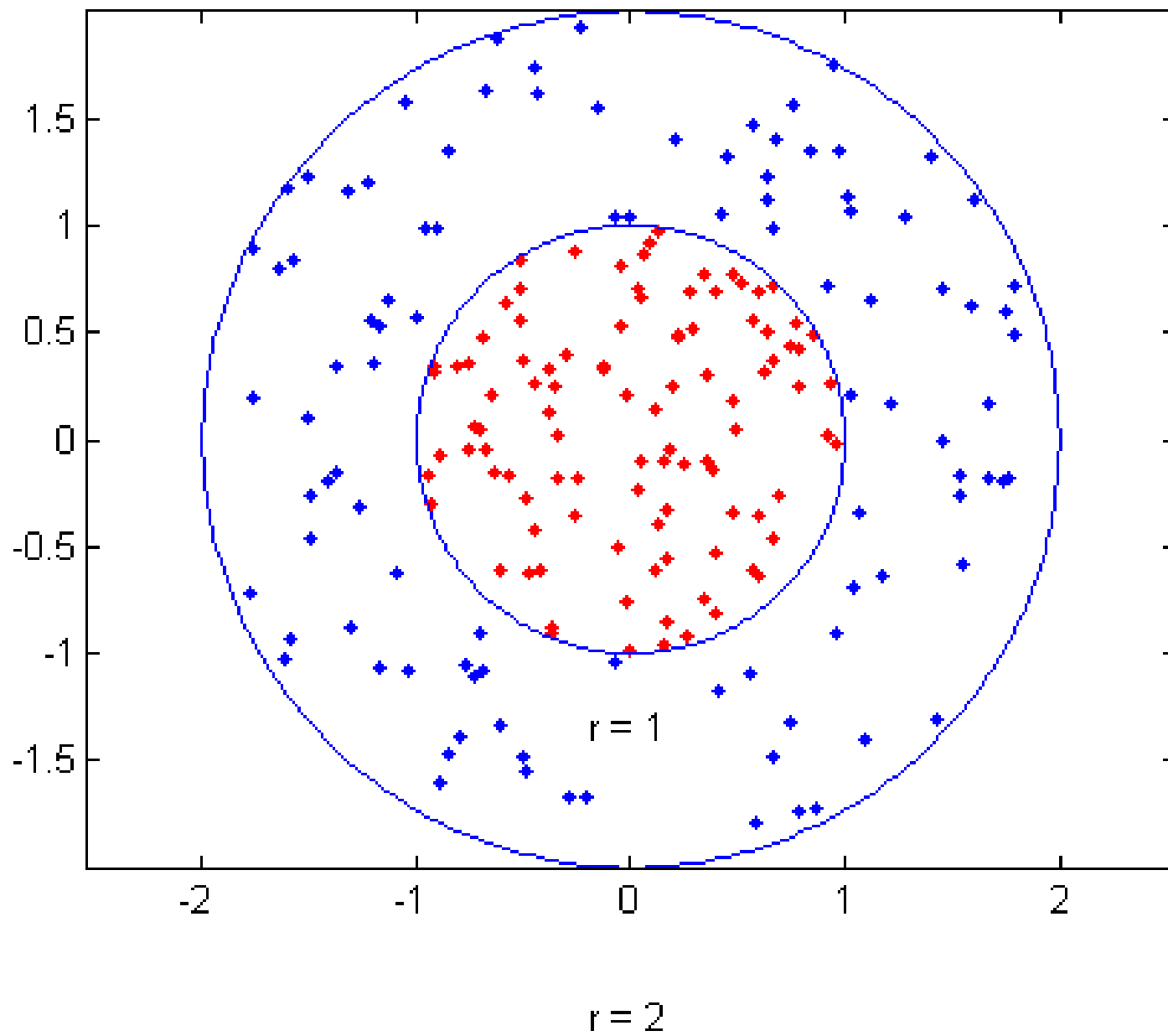
Tvar hranice mezi třídami

- ◆ *Obvykle složitý*, často vlivem *zašumění dat*
- ◆ Většina klasifikátorů předpokládá určitý tvar hranice
 - např. kvadratická plocha, po částech lineární, ...
 - nejčastěji se předpokládá lineární plocha – nadrovina
- ◆ *Lineární separabilita*: $C_1 \cap \{x_1, \dots, x_q\}$ a $C_2 \cap \{x_1, \dots, x_q\}$ lze oddělit nadrovinou
 - u reálných dat vzácná, dosažitelná předzpracováním

Čím dosáhnout lineární separability?

◆ *Transformací* do prostoru vyšší dimenze

- příklad: $C_1 = \{(x, y): \sqrt{x^2 + y^2} < r\}$, $C_2 = \{(x, y): \sqrt{x^2 + y^2} > r\}$

Čím dosáhnout lineární separability?

◆ *Transformací* do prostoru vyšší dimenze

- příklad: $C_1 = \{(x, y): \sqrt{x^2 + y^2} < r\}$, $C_2 = \{(x, y): \sqrt{x^2 + y^2} > r\}$

transformujeme na lineárně separabilní (x, y, z) , $z = \sqrt{x^2 + y^2}$

◆ *Potřebuji znát tvar hranice?* (kružnice, elipsa,...)

- **NE**: má-li konečná množina M dimenzi $d \geq \#M - 1$, pak $C_1 \subset M$,

$C_1 \neq M, \emptyset$ ($2^{\#M} - 2$ možností) oddělíme od $C_2 = M \setminus C_1$ nadrovinou

A jak postupovat v praxi?

- ◆ Mám *data* $x_1, \dots, x_n \in X$, $\dim X \ll n$, např. $X = \mathbb{R}^m$, $m \ll n$
- ◆ Vezmu *jádro (kernel): zobrazení* $\kappa: X^2 \rightarrow \mathbb{R}$, $\kappa(x, y) = \kappa(y, x)$,
s každou $\begin{pmatrix} \kappa(x_i, x_i) & \cdots & \kappa(x_i, x_j) \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ \kappa(x_j, x_i) & \cdots & \kappa(x_j, x_j) \end{pmatrix}$ pozitivně semidefinitní
 - např. $\kappa(x, y) = e^{-\|x-y\|^2}$, $\kappa(x, y) = (x^\top y + c)^q$
- ◆ Zavedu *množinu* $M = \{\varphi_1, \dots, \varphi_n\}$, $\varphi_i: X \rightarrow \mathbb{R}$, $\varphi_i(x) = \kappa(x_i, x)$
 - pak je dimenze $M = n = \#M$ (např. 10000)

Trik pro konstrukci nadroviny

◆ Konstruovat nadrovinu pro *prostor dimenze n* vyžaduje:

1. vektorový prostor V dimenze n , 2. skalární součin na V

1. $V = \text{lineární obal } M = \{ \sum_{i=1}^n a_i \varphi_i \mid a_1, \dots, a_n \in \mathbb{R} \}$

2. $\langle \sum_{i=1}^n a_i \varphi_i, \sum_{i=1}^n b_i \varphi_i \rangle = \sum_{i,j=1}^n a_i b_j \kappa(x_i, x_j)$, tedy výpočtem

pomocí x_i, x_j *dimenze $\ll n$* zkonstruujeme nadrovinu

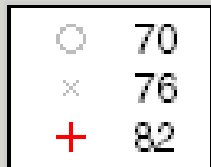
v prostoru V vysoké dimenze n (kernel trick)

Odlišnost klasifikace od regrese

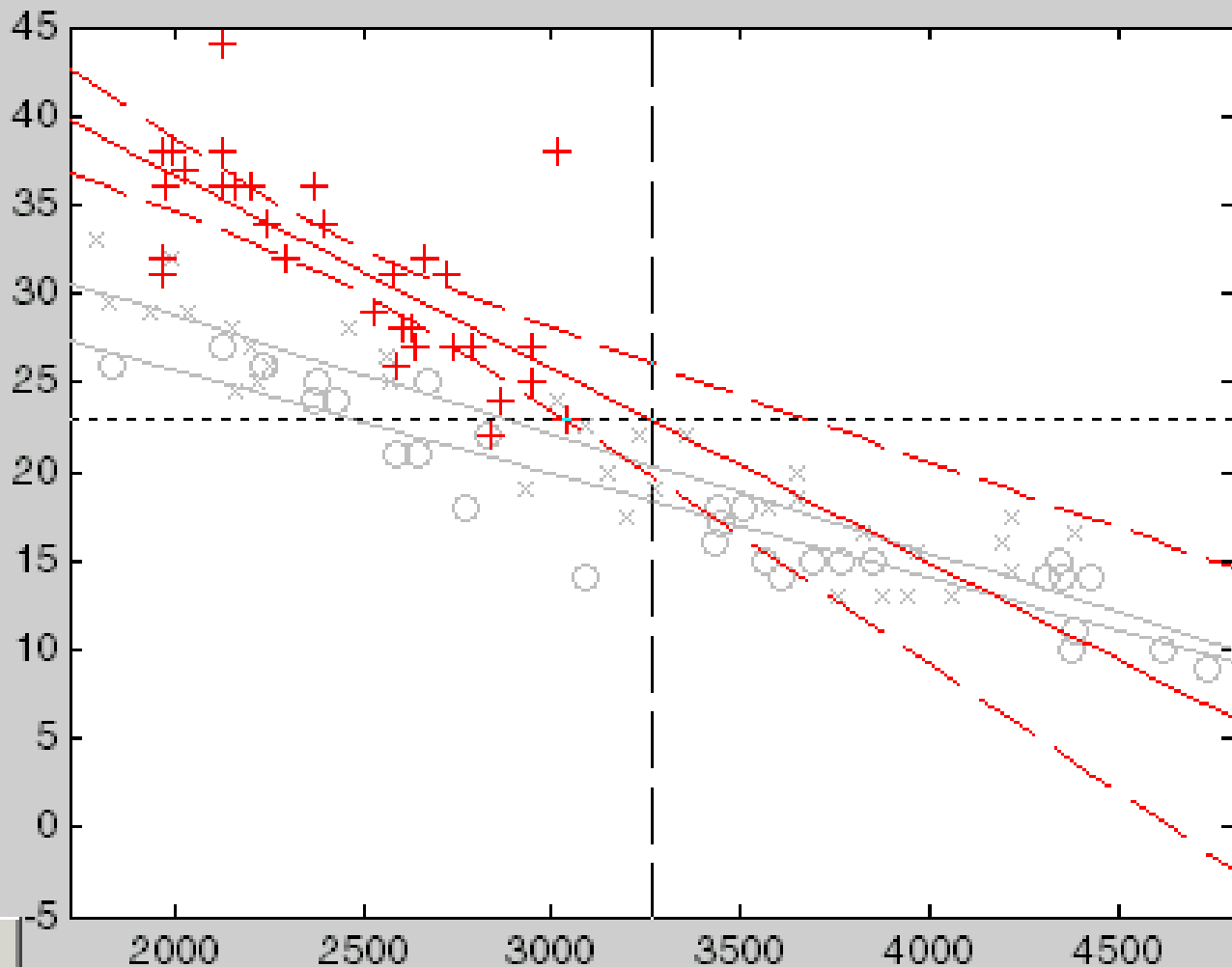
- ◆ Regrese $F: X \times \Theta \rightarrow \mathbb{R}$, *výstupy* jsou reálná čísla, lze je *uspořádat*, měřit jejich *velikost / vzdálenost*
 - Hlavní typy: lineární regrese, nelineární regrese.

Figure No. 1: ANCOVA Prediction Plot

File Edit View Bounds Insert Tools Window Help

MPG
22.8821
+/-
3.1539

Export...

Close

Close All

Separate Lines ▼

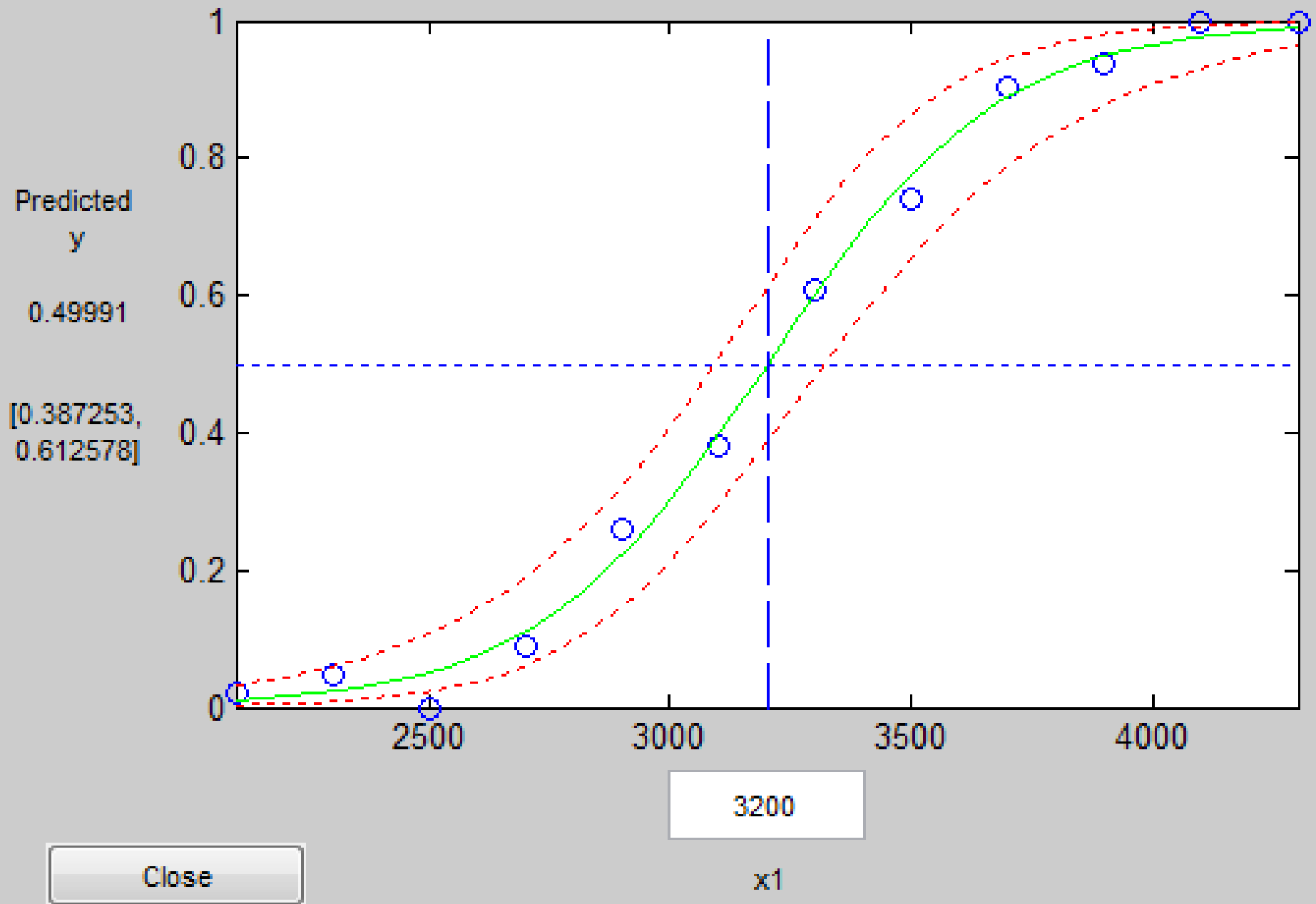
3263.5

82 ▼

Model

Weight

Model_Year

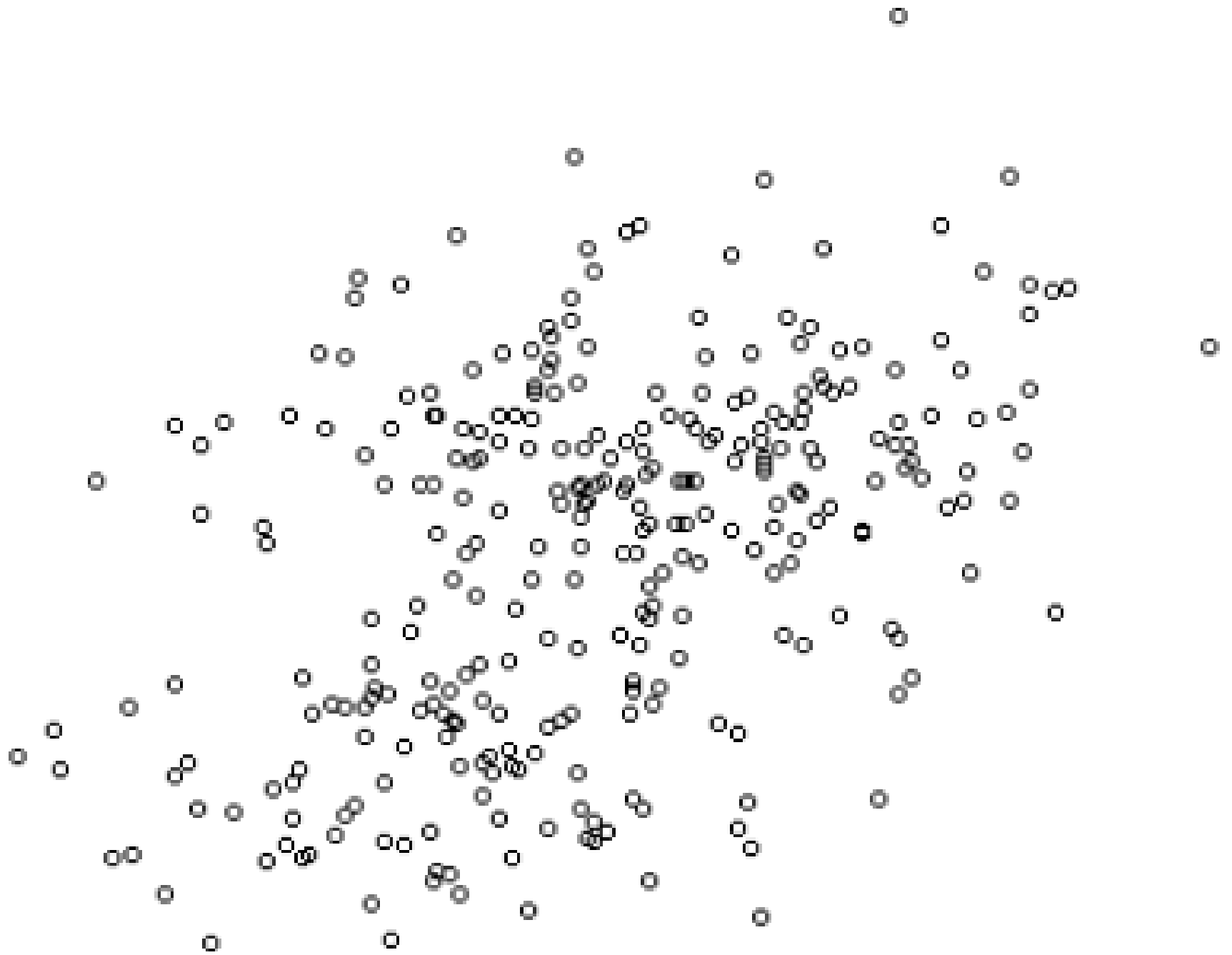

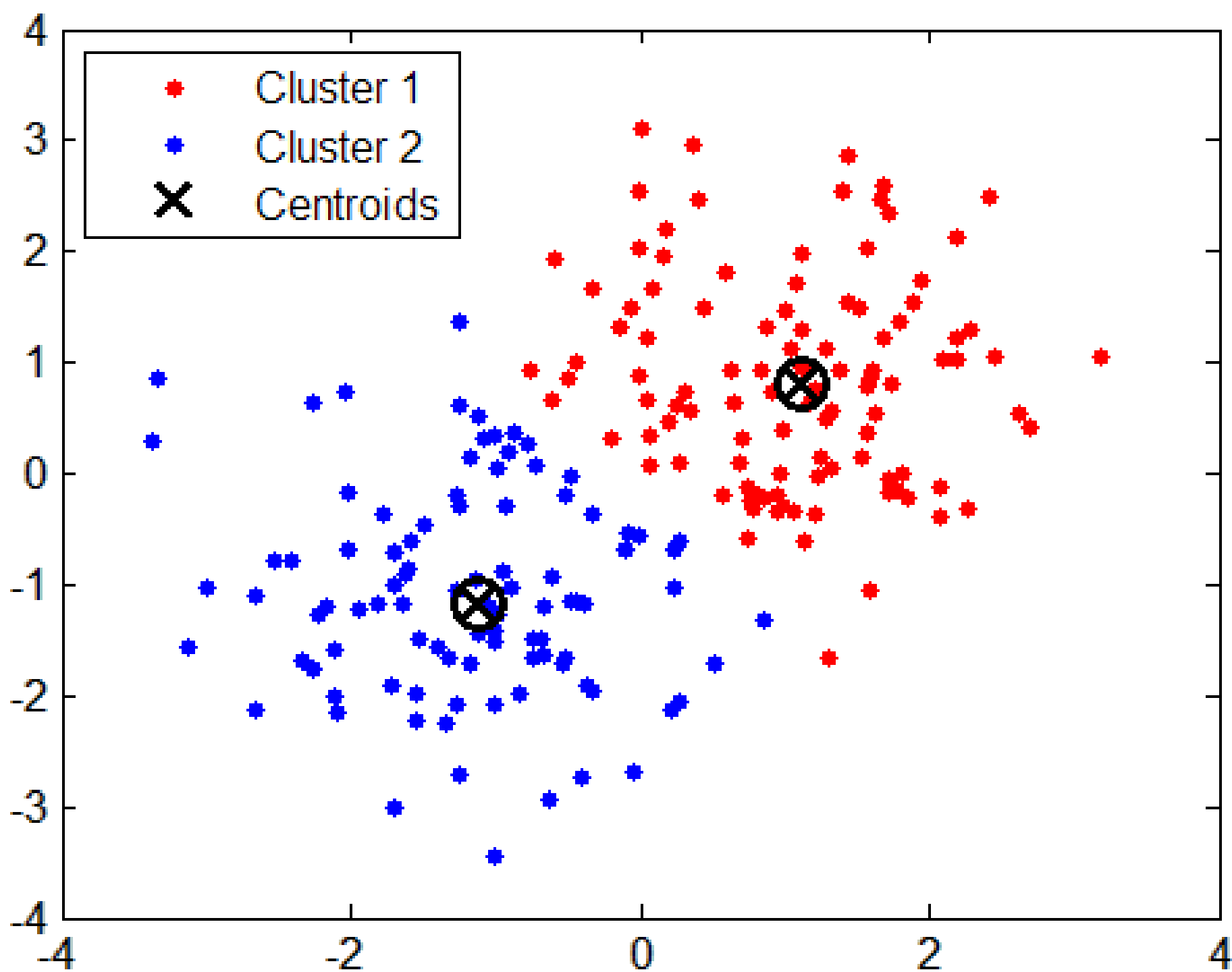
Odlišnost klasifikace od regrese

- ◆ Regrese $F: X \times \Theta \rightarrow \mathbb{R}$, *výstupy* jsou reálná čísla, lze je *uspořádat*, měřit jejich *velikost / vzdálenost*
 - Hlavní typy: lineární regrese, nelineární regrese.
- ◆ Klasifikace $F: X \times \Theta \rightarrow \{C_1, \dots, C_m\}$, *výstupy* jsou třídy, nemají přirozené uspořádání ani velikost, vzdálenost
 - přechodná metoda – C_1, \dots, C_m uspořádané: ordinální regrese

Odlišnost klasifikace od shlukování

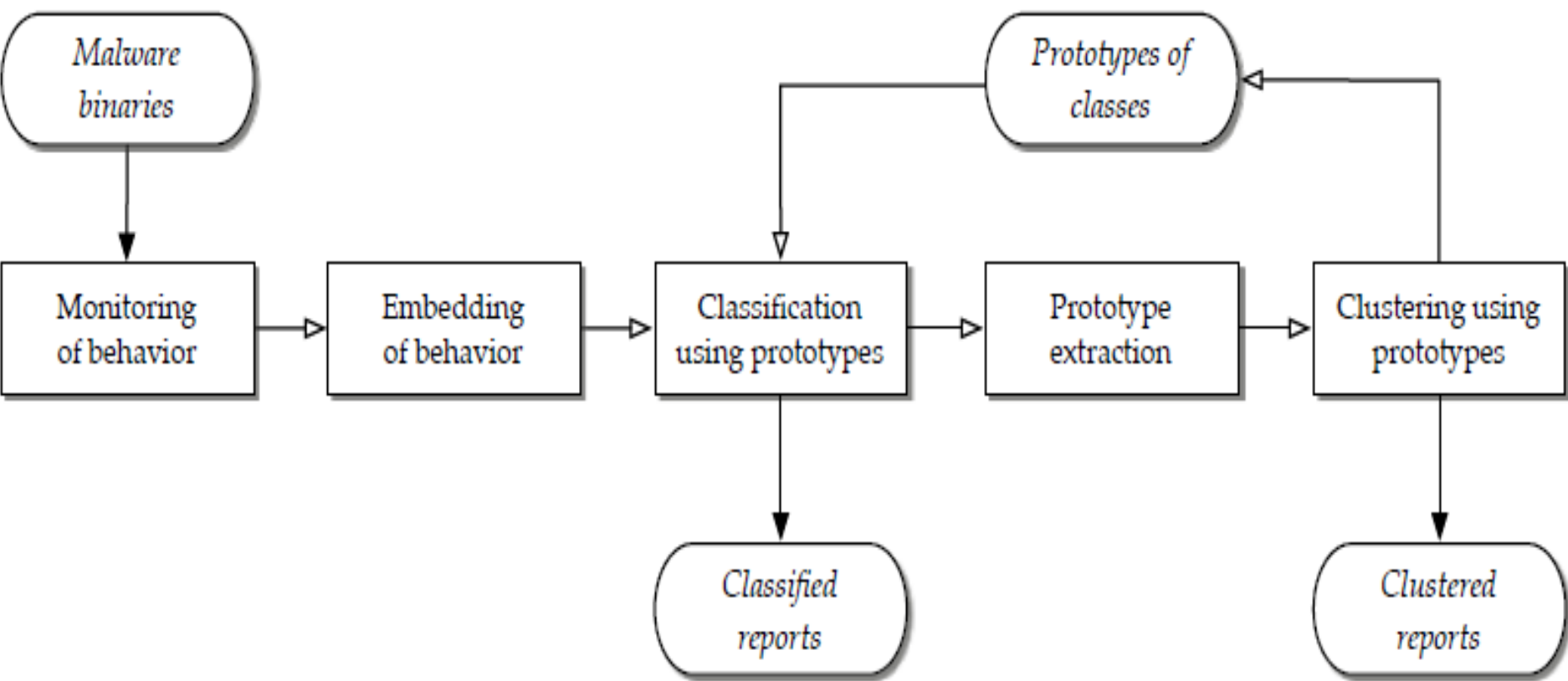
- ◆ Shlukování také pracuje s *prostorem příznaků*
 - + třídami (= *shluky*) C_1, \dots, C_m , ale ty *neznáme předem*,
 - jsou *výsledkem* shlukování („unsupervised classification“)

Odlišnost klasifikace od shlukování

- ◆ Shlukování také pracuje s *prostorem příznaků*
 - + třídami (= *shluky*) C_1, \dots, C_m , ale ty *neznáme předem*, jsou *výsledkem* shlukování („unsupervised classification“)
- ◆ Při klasifikaci jsou třídy známy předem
 - klasifikátor není výsledkem klasifikace, ale meziproduktem pro klasifikaci budoucích vstupů

Regrese a shlukování při doporučování

◆ 2 důležité role regrese v doporučovacích systémech:

1. *Hodnocení* produktů uživateli – reálné nebo ordinální

2. *Měření podobnosti* mezi uživateli nebo produkty

- obojí používané hlavně při kolaborativním filtrování

◆ Podobnost je základem pro shlukování \Rightarrow *shluky*

v doporučovacích systémech: *A. uživatelů, B. produktů*